

PLANT ET TRÆ FOR BØRNENE I UGANDA

VELUX®

I har fået jeres eget træ, som I nu skal plante, passe og se vokse. Tak fordi I gør planeten lidt grønnere, og er med til at gøre en forskel for en masse børn i Uganda på WWF's Grønne skoler!

Når I planter jeres træ, sørger VELUX Gruppen og WWF for, at der bliver plantet 10 træer på skoler i Uganda. I alt plantes der 1.200 træer på danske skoler og 12.000 træer på skoler i Uganda. Træerne giver børnene skygge i skolegården, ly for stormen og frugt at spise i frikvarteret. Men de er også meget vigtige for landets klima og natur.

Læs meget mere om Grønne skoler og træplantning under 'Årets projekt' på U-landskalenderen.dk.

Hvorfor planter vi træer?

Træer fungerer som levesteder og fødekilder for en lang række forskellige arter, og det betyder, at de er afgørende for at bevare biodiversiteten. I Uganda er træerne vigtige for mange forskellige dyr i regnskoven og på savannen, mens de i Danmark giver levesteder for alt fra fugle til insekter, svampearter og små pattedyr.

Træer absorberer den kuldioxid, som vi mennesker udånder og udleder, når vi kører i biler, flyver eller producerer madvarer. De frigiver til gengæld ilt gennem fotosyntese, som er afgørende for både dyr og mennesker, så vi kan trække vejret. Desuden hjælper de med at forhindre jordskred ved at holde på jorden med deres rødder.

Mange skovområder er desværre blevet fældet i Uganda. Det skaber jordskred og oversvømmelser. Og derfor arbejder organisationer som for eksempel WWF Verdensnaturfonden på at plante flere træer i landet.

I både Uganda og Danmark sikrer skovene, at vi får nedbør ved at suge vand gennem deres rødder og frigive det gennem transpiration. Transpiration er den fordampning af væske, der sker, via træets blade. Træerne regulerer også vores klima ved at absorbere kuldioxid og mindske drivhusgasser i atmosfæren, så temperaturerne ikke stiger.

Spidsløn

Og så får vi både mad, medicin, brænde og byggematerialer fra træerne – ligesom vi kan nyde at gå en tur i skoven for at slappe af eller få motion. I bund og grund kan vi slet ikke trække vejret eller holde ud af leve på Jorden uden træer.

Jeres træ er hjemmehørende ...

Det betyder, at det naturligt er indvandret efter den seneste istid, og derfor er tilpasset det danske klima og vores jordbundsforhold. Det er vigtigt for vores biodiversitet, at vi giver plads til de hjemmehørende arter. Både blomster, træer og andre planter. Enkelte insektarter har udviklet et meget tæt samspil med en bestemt plante og kan ikke leve uden planten. Modsat er nogle planter dybt afhængige af én slags insekter som for eksempel kan bestøves deres blomster. Tag for eksempel sommerfuglen blåhale, som udelukkende lægger sine æg på egetræer; larven vil kun spise blade fra egetræer. Eller blåhatjordbi som kun fodrer sine larver med pollen fra planten blåhat.

Ved at plante hjemmehørende arter kan I derfor både give mad og skabe levesteder for mange danske insekter og andre dyr.

Det skal I bruge

- Et hjemmehørende træ
- En pose god muld
- En eller flere spader
- Vandkander
- En pæl eller stolpe til opbinding
- Strop, snor eller elastik til opbinding

Sådan gør I

Find et godt sted. Vælg et sted med sol og god jord. Grav et hul og fyld vand i. Hvis vandet er væk inden der er gået en time, er det god jord. Hvis det varer længere, er jorden for fugtig.

Grav dybt. Hullet skal være bredere og dybere end potten, træet står i. Jorden skal løsnes med spaden.

Sæt træet i hullet. Bland god muld med jorden i hullet. I kan vælge at bruge specialjord og gødning.

Vand træet. Sørg for at træet er vandet godt, før du planter det.

Opbinding. Et nyplantet træ har ofte brug for støtte, når det er plantet. Først og fremmest så det ikke blæser omkuld, men også for at støtte roden, så den ikke står og rokker frem og tilbage og dermed forhindrer, at rødderne kan vokse og får fat i jorden omkring dem.

Bank forsigtigt en stolpe ned i jorden gennem kanten af træets rod. Bind træet til stolpen med en strop, så det står lige.

www.jespersplanteskole.dk/vejledning/opbinding-af-traeer

Vand godt omkring træet efter plantning. Så pakker jorden sig godt sammen omkring rødderne.

Pleje

Vand regelmæssigt. Især når det er tørt eller varmt. I starten gerne en til to gange om ugen.

Hold øje med træet. Giv træet vand og gødning, når det har brug for det. Træet skal vokse godt.

Hold øje med stropen. Hvis den bliver stram, skal den løsnes.

Tillykke med jeres nye træ – og pas godt på det!

TIP til læreren

Lav en plan med plante-makkere i klassen, så I husker at vande træet. Eleverne kan skiftevis have en uge, hvor de har ansvaret for at huske at vande træet en til to gange.

Vær særlig opmærksom på jeres træ i det tidlige forår og vinter. Træer kan nemlig godt tørre ud, hvis der er tørke om vinteren eller i det tidlige forår. Det er svært at se, men selvom fordampningen af vand er meget lavere på denne årstid, trækker træet en del vand op, når det forbereder sig på at vokse.

Gode ting at tale om med klassen

- *Hvordan bruger vi træer i vores dagligdag?*
- *Træers betydning for miljøet: Hvordan bidrager træer til ren luft og iltproduktion? Hvilke andre fordele giver træer, såsom skygge, frugt og levesteder for dyr?*
- *Hvordan kan vi beskytte og bevare skovene?*
- *Hvordan kan vi bruge denne viden til at hjælpe miljøet i fremtiden?*
- *Hvad har vi lært ved at plante et træ?*
- *Hvad kan vi gøre for at modvirke negative effekter af klimaændringer?*